

BÜYÜKŞEHİR
GAZİANTEP

parkbahçe

ÜCRETSİZDİR

KIŞ 2017

SAYI: 5

Gül Budaması

Erikçe
Kayak Merkezi

Sentetik Buz Pisti

Ağaçlandırma
Eylem Planı

Kışlık
Çiçek Dikimi

Sanat Atölyesi

Alleben Göleti tanıtım filmi

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

İÇİNDEKİLER

A

KIŞ MEVSİMİNDE YAPILACAKLAR

- Kış Bakımı Faaliyet Takvimi**
 - Kış Budaması
 - Kış Gübrelemesi
 - Drenaj Kontrolü
 - Kışlık İlaçlama
- Güllerde Kışlık Bakım**

B

MEVSİM BAHÇESİ / BİTKİLERİ

- Açık Tohumlu Bitkiler Bahçesi**
 - Picea
 - Picea pungens
- Erikçe Kayak Merkezi**
- Yenilenen Sentetik Buz Pisti**

C

ETKİNLİK / HABERLER

- Kışlık Çiçek Dikimleri**
- Sanat Atölyesi**
- Botanik Bahçesi'nden Büyük Eğitim Hamlesi**
- 'Yeşeren Gaziantep' Ağaçlandırma Kampanyası**
- Uluslararası Üyelikler**
 - WUP
 - BGCI

D

YAŞAM VE BİTKİ

- Kış Bahçesi**
- Hayvanları Unutmamalım**
- Kış Yemekleri**
- Bitki Çayları**

ÖNSÖZ

Merhaba,

Düşsüz büyük hedeflere varılmaz, 2016 yılında tüm hedeflerinizin gerçekleşmesi dileğiyle.

Dergimizin kış sayısı ile yine sizlerle beraberiz. Bir önceki sayımızda sonbaharın insan yaşamıyla ilgili etkileşimlerinden bahisle insanın yaşlılığına denk geldiğinden bahsetmiştik. Bu tanımlamaya bitişik olarak kış mevsiminin hayat döngüsünde ölüme denk geldiği düşünülebilir. Çıplak gözle çevreye bakıldığında yapraklarını döken ağaçlar ve karla kaplı yer bu algıyı destekleyebilir.

Ancak gerçekte bu böyle değildir. Devam eden hayat döngüsünde kış mevsiminin ölüme değil de daha çok uyumaya benzediğini söylemek daha doğru olur. Çünkü yapraklarını dökmüş olsa bile üzerine kar yağın ağaçların nefes aldığını ve üzerindeki karı erittiğini görebilirsiniz. Ayrıca; yaprağını dökmeyen her dem yeşil bitkiler çıplak gözle bile bakıldığında yaşamın ve canlılığın müjdecisidir adeta.

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Daire Başkanlığı çalışmalarıyla, halkımızın bakışlarını çevirdiği her yerde yeşil alanlar oluşturmakta, umut dolu bir yaşamın geleceğini hatırlatmaktadır.

Mevcut parkların yanı sıra yol kenarları ve orta refüjlerin mevsimlik çiçeklerle donatılmış olması halkımızın göz zevkini okşamaktadır. Şehrimize dışarıdan gelenlerin şehir girişi ve çıkışlarından başlayarak fark ettiği bu ayrıcalığı, Gaziantep halkı hak etmektedir. Büyükşehir Belediyemiz hemşerilerimizin

hak ettiği bu ayrıcalığı sürdürebilmek için aralıksız olarak faaliyetlerini sürdürmektedir. Kasım ayından başlayarak Aralık ayında devam eden budama çalışmalarını takip ettiğinizde bunları göreceksiniz. Yüzye devam eden bu çalışmalarımıza ek olarak şimdilik göremediğiniz ancak bahar başlangıcından itibaren fark edeceğiniz güzelliklere dair çalışmalarımızdan da bahsetmek gerekir.

Kasım ayının gelmesiyle Büyükşehir Belediyemiz sorumluluk alanlarında soğanlı bitkileri toprağın altına dikmeye başlamaktadır. Yüz binlerce soğanlı bitki yerin altında kış uykusundadır. Bahar ile birlikte doyumsuz manzaralara hazır olmalısınız.

Ayrıca Kasım ayının ortalarından başlayarak Şubat ayına kadar ki dönemde yoğun olarak ağaçlandırma eylem planımızı yürütüyoruz; binlerce ağacı Milli Eğitim Müdürlüğümüz ile işbirliği içerisinde liseli öğrencilerimiz ile birlikte dikerek ormanlık alanlar oluşturuyoruz. Böylece geleceğe en büyük yatırımı yapmış oluyoruz.

Dergimizde bildirilen faaliyet takviminde size uygun olanları takip ederek kışı değerlendirmek ve yaşanabilir bir çevreye ev bahçe ve balkonlarınızla katkı vereceğiniz hususunda şüphemiz yoktur.

Umut dolu yarınlar ve yaşanabilir bir çevrenin artarak devam etmesi, çalışmalarımızın ve heyecanımızın temel kaynağını oluşturmaktadır. Unutmamalım ki, biz doğayı korudukça doğa da bizi korur.

İçimizdeki ve içinizdeki yaşam sevgisinin devam etmesi ve bahar sayımızda görüşmek dileğiyle.

Saygı ve sevgilerimizle..

parkbahçe

A. KIŞ MEVSİMİNDE YAPILACAKLAR

1. Kış Bakımı

ARALIK

Havanın uygun olduğu zamanlarda her türlü toprak işleme yapabilirsiniz.

İbrelili ağaç ve ağaççıklara, derin budanmış bitkilere, toprak işleme sırasında organik gübre verilmesi yerinde bir işlem olur.

Don yoksa her türlü fidan dikilebilir.

Donlu havalarda büyük ve ibrelili ağaçların nakli ve yer değiştirmesi emniyetle yapılabilir.

Şimşirlere form budaması yapmayı unutmayın.

Kışı sert geçen yerlerde bitkilerin kök boğazındaki topraklar kabartılmalıdır.

Kabartılan toprağa, torf, yaprak çürüntüsü, kaba organik gübre gibi koruyucu malzeme karıştırılarak don zararından korunmak mümkün olur.

Kar yağışının fazla olduğu zamanlarda, özellikle ibrelili ağaçların dallarına zarar verecek kar tabakasının temizlenmesi gerekir.

Çim alanlarında kış gübrelemesi yapılabilir.

Bunun için 100 metrekare alana 2-2,5 metreküp hesabıyla çok iyi yanmış ve elenmiş organik gübre kullanılmalıdır. Kumlama yapılmamışsa, gübreyle elenmiş dere kumu karıştırmayı unutmayın. Gübre ve dere kumu tırmıkla karıştırılarak toprağa yedirilebilir.

İç mekan bitkilerinin yapraklarına su püskürtmeyi ihmal etmeyin.

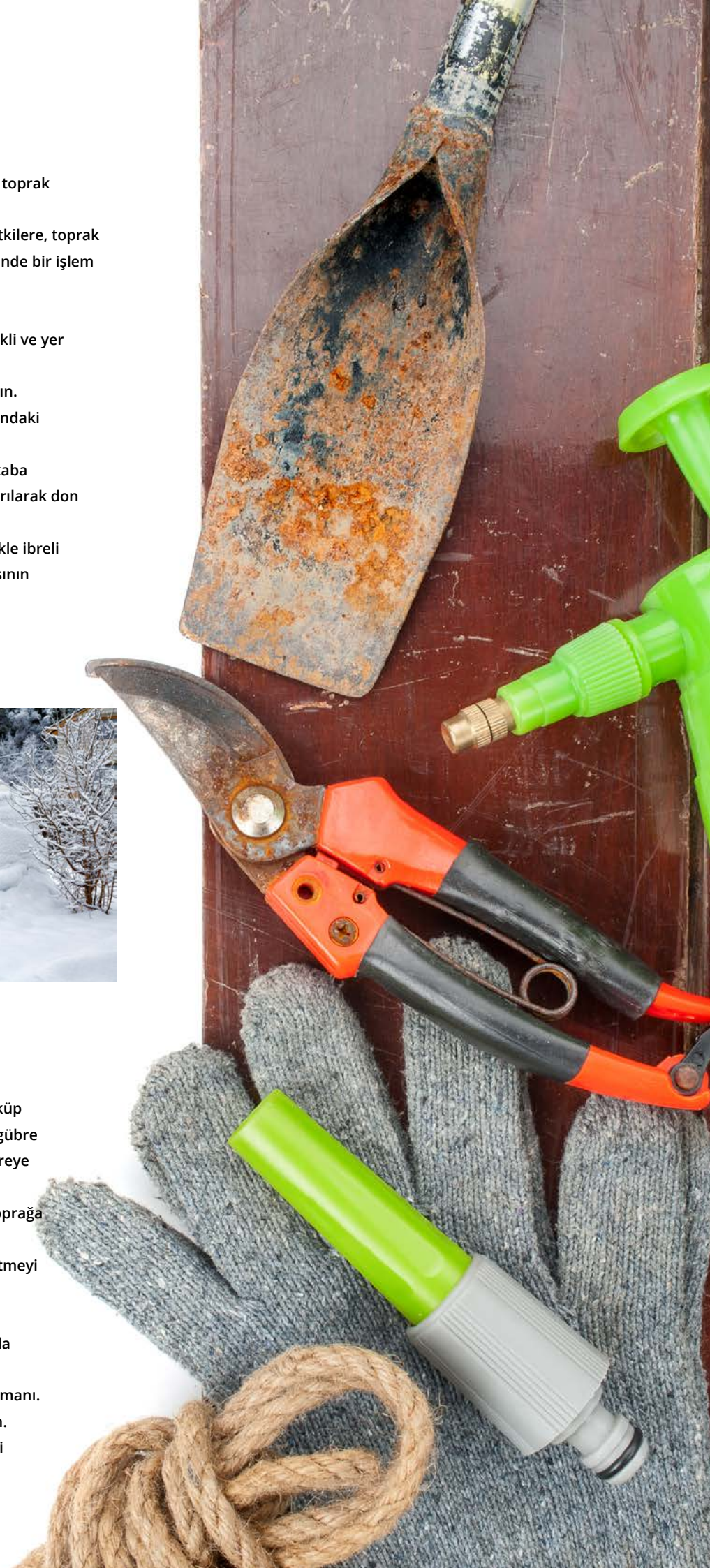
Çiçekli bitkilere sıvı çiçek gübresi verin.

Soğuğa dayanıksız bitkilerinizi iç mekana yada seraya taşıyın.

Mevsimlik çiçeklerinizi dikmediyseniz tam zamanı.

Çimlerinize karla kaplı ise üzerinde yürümeyin.

İç mekanlarınızda renk renk kalanşo çiçekleri yetiştirebilirsiniz.

OCAK

Eğer henüz yapmadıysanız Ocak ayında da çimenlerde gübreleme yapabilirsiniz.

Çimenler için en uygun gübrelerden birisi de iyi yanmış bir ahır gübresidir. Bu gübreyi toprağa 1,5 cm kalınlığında serip tırmık yardımıyla karıştırıp, yosunlaşmış bölgelerin temizlenmesi halinde çimenleriniz için harika bir şey yapmış olursunuz.

Bu ay donların yoğun olarak görüldüğü dönemdir.

Bitkiler için genelde zarar veren donların iyi tarafları da vardır. Don olduğu zamanlarda büyük ağaçların basit yöntemlerle yeri değiştirilebilir.

Bu ay içerisinde donma ve çözümlerden ötürü bir kabarıp bir gevşeyen toprak sebebiyle bitki köklerinin etrafındaki toprakların sıkıştırılması da gerekir.

Uygun hava koşullarında gerekirse toprak işlenebilir. Her toprak işleminde toprağa organik gübre verilmesinde büyük yarar vardır.

Don tehlikesi yok ise her türlü fidan rahatlıkla ve korkusuzca dikilir.

Dışarıda çalışma ortamı olmadığından ilkbahara hazırlık yapmak için de doğru bir dönemdir. Bu dönemde alet ve makinelerin yıllık bakımını yaptırıp eksikler toparlanabilir.

Yosunlaşan saksılarınızı fırçalayıp temizleyebilirsiniz.

Pittosporum veya Ligustrum gibi çalı bitkilerinizi budayabilirsiniz.

Pembe sıklamenlerle bahçenizi renklendirin.

Sıklamenler soğuğa bayılırlar unutmayın.

Kasımpatıların solan çiçeklerini temizleyin.

Hassas bitkilerinizi korumaya almayı unutmayın.

Arap sümbüllerinize 15 günde bir sıvı çiçek gübresi verin.

İç mekandaki sebze bahçenize yada saksıya biber ekin.

Soğanlı bitkileri saksılara dikme zamanı.

ŞUBAT

Kökleri gevşeyen ya da yeni dikilmiş olan fidanların kökleri sıkıştırılır.

Çim alanlarında kış gübrenmesine devam edilir.

Toprak işleme için oldukça uygun bir aydır.

Fidan çukurları açılır, belleme yapılır ve tabii gübre verilmesi ihmal edilmez.

Donsuz gübrelerde dikime ve büyük ağaçların nakline devam edilir.

Kışın yapraklarını döken ağaçların yaşlı ve belli istikamete büyümesini istemediğimiz dalları dipten kesilir.

Genç dal ve sürgünlerin kısaltılması, seyreltilmesi yapılır.

Aşılı fidanların diplerinden çıkan yabancı sürgünler dipten kesilerek temizlenmeli.

Bahçelerde safran, kardelen ve çiğdemlerin açma zamanı.

Nergis, sümbül ve laleler toprak yüzeyine çıkar.

Ağaçlarda uyanma işaretleri görülür.

Bahçeleri ot sarar.

Şubat ayında kışın yapılacak işler bitirilmelidir.

Çıplak köklü ağaç ve süs çalıların dikimi, budama, kış ilaçlaması ve gübreleme işleri tamamlanmalıdır.

Şeftali ve nektarin ağaçları yaprak kıvrıkcılığına karşı bu ayın sonunda ilaçlama yapılması gerekir.

Soğuğa dayanıksız bitkilerin üzerindeki yapraklar toplanmalı.

Yabani ot ve yosunla mücadele zamanı. Çimlere yosun önleyici gübre uygulayın.

Uzun ömürlü bitkilerin kökleri ayrılarak çoğaltılabilir. İklimin ılıman geçtiği zamanlarda ağaçlarda budama işlemini tomurcuklanmadan önce bitirin. Özellikle güller bu ayda budanmalı.

Mevsim çiçekleri ve tarhları gübreleyin, temizleyin ve yüzeyden tırmıklayın.

Don tehlikesi yoksa, meyve ağaçları dikilebilir.

Şeftali, kiraz ve erik ağaçlarına bordo bulamacı uygulama zamanı.

Ortancaları hava alacak şekilde ortalarından temizleyip, kırık veya kurumuş dalları varsa alın.

Ayın ortasından itibaren güllere ilk gübresi verilmeli.

Japon gülü, begonvil gibi yaz sonu ve sonbaharda çiçek veren bitkileri budayıp, yaşlı ve ağaçlanmış olanlara gençlik budaması yapabilirsiniz.

Seralarda mevsimlik bazı çiçeklerin tohumları ekilmeye başlanabilir.

Asmalara azotlu gübre vermenin tam zamanı.

Henüz yapılmadıysa, meyve ağaçlarında çiçeklenme başlamadan gerekli bütün budama ve bakımları yapılmalı. Yapraklarını döken sarmaşık türlerine budama ile şekil verebilirsiniz.

Çiçek ve sebze yataklarında çıkan otlar uygun havalarda temizlenmeli.

Ev bitkilerine halen kış muamelesi yapmaya devam edilmeli. Fazla sulanmamalı ve besin verilmemeli. Ancak yapraklarına su püskürtmek nemlendirilebilir.

Kışın açan çiçekli bitkilerde beslenmeye devam edilmeli. Bonzai orkide yetiştirmeyi deneyin.

Bahçenize yazın çiçeklenen bitkilerin tohumlarını serpin. Güllerinize bakım zamanı geldiğini unutmayın.

1.1. Kış Budaması

Bitkiler uyuma döneminde budandığında en az zarar ile bu süreci atlatır ve bahara kadar kesilen yaralar kapanmış olur. Bu dönemde böcek faaliyetleri de olmadığından kesim yapılan yerler böcek zararlarından etkilenmezler. Kış aylarının başlangıcında yapılan budama işlemleri 4 şekilde yapılır:

- Form budaması
- Gençleştirme budaması
- Meyve budaması
- Ölü dal budaması

a) Form Budaması: Bahçelerde bulunan şekilli bitkilerin formunu korumak amacıyla yapılan budamalardır. Aynı zamanda bahçeler için kullanılan perdeleme amaçlı bitkilerin de (leylandi, limoni selvi vs) budamaları bu dönemde yapılmalıdır. Bu tür bitkilerin budamaları bu dönemde yapılmaz ise yağacak kar yükü veya mevsimsel oluşacak yağmur ve rüzgar yükünden dolayı yıkılma, kırılma ve devrilme tehdiyle karşı karşıya kalır. Çünkü genellikle buldukları yerler o bitkilerin doğal yaşam ortamı olmadığı için tepe tacına oranla aynı kök çapına ulaşamazlar ve bundan dolayı tepe tacına oranla daha zayıf kök yapısına sahip bitkiler olarak bahçelerde bulunurlar. Bu zayıflık üstten gelecek olumsuz şartlardan dolayı dayanıksız olur. Bu olumsuz şartlardan bitkilerin en az etkilenmeleri için bitkilerin kök-dal oranını dengelemek amacıyla form budaması yapılmalıdır.

b) Gençleştirme Budaması: Kış mevsiminde bitkilerde gençleştirme budaması yapmak gerekir. Gençleştirme budaması ile daha taze sürgünler oluştuğundan, bitkide daha fazla çiçek ve daha sık bir bitki formu oluşur. Örneğin güller topraktan 20 cm yüksekliğe kadar indirilmesi durumunda alttan daha fazla sürgün sayısına sahip ve bunun neticesinde daha fazla çiçeğe sahip gül bitkisi oluşur. Çiçeksiz bitkilerde de yaşlı dallar kök boğazına yakın yerlerinden kesilerek taze sürgünlerin oluşması ve bunun neticesinde alttan itibaren dolgun bitkilerin oluşması sağlanmış olur.

c) Meyve Budaması: Bahçelerimizde bulunan meyve ağaçları için en uygun budama zamanı kış aylarıdır. Kış döneminde meyve ağaçlarında su yürümesi tamamen durduğundan bitki budaması için ideal zamandır. Meyve budaması, profesyonel ustalar tarafından bitkinin meyve dalı-yaprak dalı düşünülerek yapılmalıdır. Genellikle yanlış bir kanı olarak meyve ağaçlarında budama üstten kısaltma şeklinde yapılmaktadır. Bu bilinen yanlışların başında gelmekte ve yapılan bu yanlış neticesinde bitkide kalitesiz meyve veya az meyve oluşumuna neden olmaktadır. Bitkide meyve kalitesini arttıran başlıca etmen budamadır. Meyve budaması ile meyve sayısı değil meyve kalitesinin artırılması hedeflenmektedir.

d) Ölü Dal Budaması: Bitkilerde zaman içerisinde değişik nedenlerle dal kurumaları olabilir. Bu kurumaların sebepleri araştırılmalı ve gerekli önlemler alınmalıdır. Bununla birlikte bitki içerisinde kuruyan dallar bulunuyor ise kesilerek bitkiden uzaklaştırılması gerekir. Kesilerek bitkiden uzaklaştırılmayan dalların kuruması aşağıya ve içeriye doğru devam edeceğinden bitkilerde kurumalara ve güç kaybına neden olabilir.

1.2. Kış Gübrelmesi

Kış aylarında bitkiler her ne kadar uyku veya durgunluk döneminde olsalar dahi besin takviyesi yapılması çok önemlidir. Özellikle çim alanlarda, yaz aylarına oranla daha fazla potasyum ağırlıklı gübreleme yapılmalıdır. Potasyum ağırlıklı gübre uygulamaları, kış mevsimlerinde kök çalışması durmayan çim bitkilerinin kök gelişimini hızlandırır. Bunun sonucunda kökleri sağlam bitki toplulukları bahar sıcaklarının gelmesi ile birlikte daha kuvvetli ve hızlı yapraklanma sağlarlar. Çiftlik gübresi ve organik gübrelerin yanı sıra bitki türüne özel gübreler kullanılarak bitkilerin bahara daha kuvvetli çıkmaları sağlanmış olur. Çiftlik gübresinin kış aylarında toprağa karıştırmak suretiyle kullanılması durumunda mevsim içerisinde yağın yağmur ve kar etkisiyle şırası bitki köklerine ulaşır. Ayrıca yüzeye serilen çiftlik gübresi, soğuk kış aylarında bitkilerin kök boğazını sıcak tutmak suretiyle don zararlarından korunmasını sağlar.

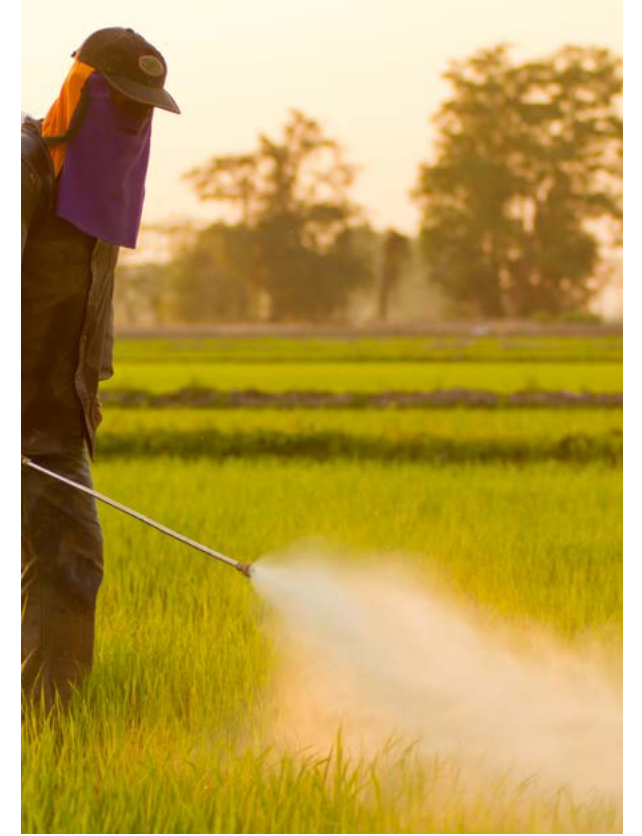
1.3. Drenaj Kontrolü

Kış aylarında bahçelerdeki en önemli sorunlardan birisi de drenajdır. Mutlaka çözülmesi gerekir. Eğer bahçede drenaj sorunu çözülmez ise biriken su bitki köklerinin solunumuna engel olur ve kökleri çürütür. Bu nedenle bitki ölümlerinin önüne geçmek için yağın kar ve yağmur sularının uygun bir drenaj sistemi ile ortamda birikmesine engel olmak gerekir. Bu sorunu çözmek için çim alan tesisi yaparken tabana kumlama yapılmalıdır. Diğer bitkiler için ise alanın su tahliyesini sağlayacak sistemler oluşturmak gerekir.

1.4. Kışlık ilaçlama

Bitkilerin üzerinde bulunan zararlıları yok etmek amacıyla gerekli ve uygun ilaçlamaların yapılması gerekir. Meyve ağaçlarının dal ve gövdelerinde bulunan zararlı etmenlere karşı kışlık yağ ve bordo bulamacı uygulaması kış aylarında yapılır. Tüm bu tedbirlere ek olarak, kış aylarında bahçelerde yaprak temizliği yapılması çok önemlidir. Temizlenmeyen yapraklar altta kalan bitkilerin veya çimlerin çürümelerine veya bozulmalarına neden olur. Kış aylarında don tutmuş veya kar yağmış çim üzerinde gezilmesi önerilmez. Üzerinde gezilen kar veya buz kütleleri sıkışmış halde daha geç eriyeceğinden kışın oluşan mantari hastalıklara neden olabilir.

2. Güllerde Kışlık Bakım

Gül; çok yıllık, çalı formunda, yarı odunsu bir bitkidir. Bahçede grup veya tek olarak değerlendirilen çalı tipindeki güllerin yanı sıra; tırmanıcı, sarılıcı, yayılıcı güller pergola, çit, duvar kenarlarında, girişlerde, kapı ve pencere kenarlarında kullanılır. Son yıllarda ülkemizde de bulunabilen minyatür güller tüm yıl boyunca çiçeklenebildiklerinden, iç mekanda kullanılabildiği gibi, dış mekanda grup olarak ta dikilmektedir. Ağaç gülleri ise uzun bir gövde üzerine aşılınmış güllerdir, bahçelerde geniş alanlarda kullanılır.

Dikimden önce göz önünde bulundurulması gereken uygulamalar vardır. Öncelikle dikim yapacak olduğumuz parseller tüm yabancı otlardan ve bunların köklerinden temizlenmelidir. Bu işlemi gerçekleştirirken, taş, moloz gibi yabancı maddeler parselden uzaklaştırılmalıdır. Toprak profili de kök sisteminin geliştirilmesi açısından çok önemlidir. Kök sistemi kısır kalan bir bitkinin toprak üstü aksamlarında istenen gelişim elde edilemeyecektir. Bu nedenle toprak derinliğinin en az 100-150 cm olması tavsiye edilmektedir.

Çıplak köklü dikimde öncelikle fidanın dalları 10-15 cm kalacak şekilde budanır. Kırılmış, zedelenmiş, hastalıklı dal ve köklerin de dikimden önce uzaklaştırılması gerekir. Daha sonra kök uçları çok hafif budanır. Köklere derin budama kesinlikle yapılmamalıdır. Dikimden önce fidan 8 - 12 saat su içerisinde bekletilmelidir. Aşı noktasının yüzeyden 5 cm aşağıda kalmasına çok dikkat ediniz. Bu şekilde dikim yapılması yabani çıkışını engellediği gibi kışın fidanların donma riskini de azaltır. Çukuru yüzey seviyesine kadar doldurduktan sonra ayak uçlarınızla toprağı bastırınız. Dikim çukuru tamamen toprakla dolduğunda (yaklaşık olarak yüzeyin 5 cm üzerinde) su drene olana kadar dikim çukuruna su doldurun. Çıplak köklü gül fidanları nakledilirken uyku durumundadır. Yerleri sabitlenene kadar köklerin nemli tutulması gerekmektedir. Çıplak köklü fidanlar yerlerine adapte olana kadar gübre kullanılmamalıdır.

Saksılı dikimlerde fidanlarınızın üst aksamını 25-30 cm kalacak şekilde budayınız. Kırılmış, zedelenmiş, hastalıklı dal ve kökleri de dikimden önce uzaklaştırmanız gerekir. 25 - 30 cm (kökleri katlanmayacak ve dışarıda kalmayacak) derinlikte açmış olduğunuz dikim çukuru içerisine, saksıyı esneterek toprağı kalıp halinde çıkartacağınız gül fidanınızı yerleştiriniz. Fidanınızın aşı noktasının toprak yüzeyinden 5 cm aşağıda olmasına dikkat ediniz. Çukuru yüzey seviyesine kadar doldurduktan sonra ayak uçlarınızla toprağı bastırınız. Dikimden sonra can suyu vermeyi ihmal etmeyiniz.

Budama; budanmamış gül bitkisi; çok sayıda yoğun sürgün oluşturur, çiçekleri küçük ve kalitesizdir. Uygun bir budama; verimsiz, yaşlı, hasta, kuru, zarar görmüş dalların çıkartılması ile iyi bir çiçeklenme için birkaç dalın bırakılması işlemidir. Budama ile kuvvetli ve sağlıklı bir bitki gelişimi sağlandığı gibi, bitki içine daha fazla ışık, hava girmesi de sağlanır. Şekil yaratılmasının yanında daha iyi ve kaliteli çiçekler elde edilir. Gülde yapılan her türlü kesme işlemi budama olarak adlandırılır. Budama işlemi dikim aşamasında dikim budaması ile başlar, her yıl yapılan yıllık budamalar ile devam eder. Güllerde farklı niteliklere sahip fidanlar, üretim materyali olarak kullanılmaktadır. Gül fidanları aşılı-aşısız veya tüplü (topraklı)-tüpsüz (çıplak köklü) fidan olarak sınıflandırılır. Son yıllarda dış mekan da genellikle tüplü fidanlar kullanılmasına karşın çıplak köklü fidanlarda kullanılmaktadır. Dikim budaması özellikle çıplak köklü fidanlarda uygulanır. Aşırı uzun kökleri kısaltılır. Kırılmış zarar görmüş kökleri kesilir. Ayrıca bu kök sisteminin besleyebileceği ölçüde sürgün bırakılmalıdır. Genelde toprak üstü aksam olarak, 15- 20 cm uzunlukta (üç beş göz içeren) farklı yönlerde bakan üç-dört sürgün yeterlidir. Tüplü fidanlarda aşırı uzun sürgünler varsa dikim sırasında bir parça kısaltılır.

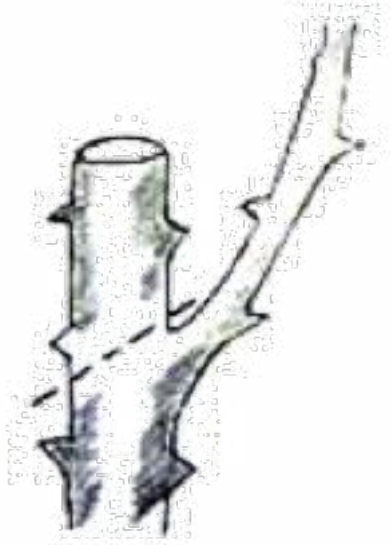
Gülün odunsu ve dikenli yapısı nedeniyle bitkiyi kolay, sağlıklı budamak ve budama yapan kişinin de zarar görmemesi için keskin, kaliteli ve temiz aletlere gereksinim vardır. Odunsu, sert, kalın dalları kesmek için iyi dişli bir testere kullanılmalıdır. Daha ince, yumuşak dallar için kaliteli, keskin bir budama makası, ulaşılması zor olan yerler için ise uzun saplı budama makasları tercih edilmelidir. Bunlara ilave olarak, dikenlerden elleri korumak içinde deri eldivenlerden yararlanılmalıdır. Minyatür saksı güllerini budamak için ise, sadece budama makası veya normal bir makasta yeterli olabilmektedir.

Bahçe gülleri için en iyi budama zamanı, güllerin dinlenmeye girdiği sonbahar sonu ile kış bitimi arasındaki zamandır. Dinlenmeye giren gülde önce yapraklar azalır, kışı sert olan yerde tamamen dökülür, sürgün ve çiçek faaliyeti durur, bitki kışa dayanabilmek için hayatsal faaliyetlerini en alt düzeye indirir. Budama işlemi gözler uyanmadan, bitki aktif büyümeye başlamadan tamamlanmalıdır. İklimsel faktörler budama zamanını belirleyen temel faktörlerdir.

Budamada uygulanacak kurallar;

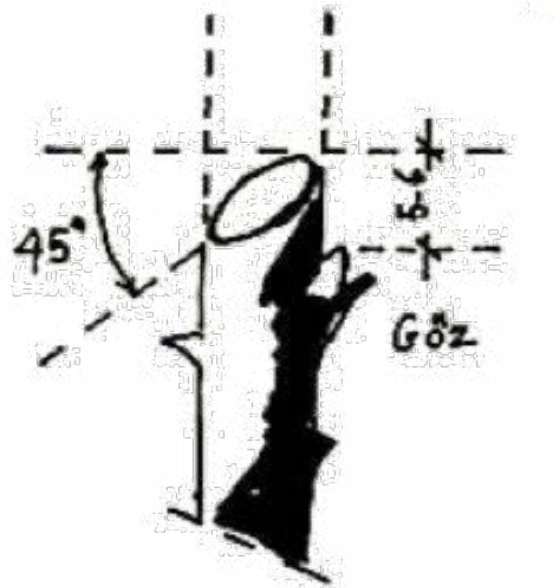
1. Birbirine gölge yapan, birbiriyle rekabet içinde olan dallardan biri alınmalıdır.
2. Kışın soğuktan zarar görmüş dallar sağlıklı dokunun bulunduğu noktanın birkaç cm altından kesilmelidir.
3. Hastalıklı, kuru, zayıf, ince sürgünler bitki üzerinde bırakılmamalıdır.
4. Bitkinin (çalının) orta kısmında daha fazla ışık ve hava girmesi için, ortada bulunan dallar dipten çıkartılmalıdır.
5. Yaşlı bir dalın ucunda bir en fazla iki adet tek yıllık sürgün 2-3 göz üzerinden budanarak bırakılmalıdır.
6. Güller budanırken genç dallar bırakılır. Yaşlı dallar kalın ise testereyle kesilir. Yerden yükseklik 20-25 cm olmalıdır (Şekil 1).

Şekil 1: Genç dalların budanması

7. Bırakılan dal ve sürgünlerin yönleri gözler geliştiğinde birbiriyle karşılaşmayacak doğrultuda olmasına özen gösterilmelidir.
8. Kesilen sürgünün iç rengi beyaz olmalı, eğer kahverengi veya siyah ise kesim beyaz renge ulaşılan noktanın altından yapılmalıdır.
9. Aşılı güllerde aşı noktasının altından gelen dip sürgünleri dipten kesilmelidir.

Kesim İşlemi; Kesimler gözün 5-6 mm üzerinden 30-45° derecelik açı ile düzgün bir şekilde yapılmalıdır. Kesim gözün ters yönünde olmalı, göz üzerinde 5-6 (mm) milimetreden büyük dal parçası (tırnak) bırakılmamalıdır. (Şekil 2).

Şekil 2: Kesim işlemi

Büyük dal parçası kısa sürede canlılığını yitirir (ölür), hastalıklara ve zararlılara barınak oluşturur. Kesim yapılacak yerdeki gözün yönüne de dikkat edilmelidir. Göz çalının orta kısmına doğru bakmamalı, dışarıya doğru yönelik olmalıdır. Genelde sürgünün en üstündeki göz uyanarak yeni sürgünü oluşturacağı için gözün yönü önemlidir.

Kesim sırasında makasın kesim yapan ince kısmı aşağıda, bir başka deyişle bitki tarafında olacak şekilde tutulmalıdır. Aksi tutuş durumunda kesim düzgün olmaz yüzey zedelenir, parça (tırnak) kalır. Bu durumda bir kez daha kesim yapılarak yüzey düzeltilmelidir.

Budamanın Yapılışı; Güller dikimden sonra birinci yıldan itibaren budanmaya gereksinim duyar. Eğer budama yapılmaz ise bitki boyu yükselir, çalı şeklini kaybeder, önce çiçek sayısı artar daha sonra hızla azalır, kalitesiz küçük çiçekler oluşur. Bitki dinlenmeye girdiğinde bitkinin üst dallarında oluşan besin maddeleri köke ve yaşlı odunsu kısma doğru taşınmaya başlar. Budama ile ne kadar çok göz uzaklaştırılır ise, bitki üzerinde bırakılan gözlere o kadar fazla enerji kalacak, böylece daha kuvvetli sürgün gelişmesi ve çiçeklenme sağlanacaktır. Bahçe gülleri genellikle üç temel şekilde; sert, orta, hafif olarak budanır.

Sert Budama: Bitki 15- 25 cm boyda üç dört sürgün kalacak şekilde budanır. Fazla dallar çıkartılır. Sert budama sonucu, az sayıda gösterişli çiçek oluşur. Zayıf bitkileri kuvvetli gelişmeye yöneltmek için sert budamaya gerek vardır. (Şekil 3).

Şekil 3: Sert budama

Orta Budama: Bitki üzerinde beş ile on adet sürgün bırakılır, bitkinin yerden yüksekliği 45-60 (cm) santimetredir. Orta şiddette budama birçok bahçe gülü için uygun olan bir yöntemdir, sert budamaya göre daha çok sayıda ancak daha küçük çiçekler meydana gelir. (Şekil 4).

Şekil 4: Orta budama

Hafif budama: Tek yıllık sürgünler sadece uzunluğunun üçte biri kadar kesilir. Bu tarz budama kısa saplı güller demektir. Genellikle dikimden sonraki ilk yılda uygulanması önerilir.

Tırmanıcı-Sarılcı Güllerin Budanması: Tırmanıcı güller dikimden sonra 1 ana hat bırakılıp küçük ışıklar alınarak budanır. Yalnız cansız, hastalıklı, kuru dallar varsa onlar kesilir. Sürekli çiçeklenen, kuvvetli melez tırmanıcı güller yine dinlenme döneminde budanır. Yaşlı olan, çiçeklenmiş dallar çıkarılır, 4-5 kuvvetli sürgün bırakılır, bunlar bağlanır. Çok uzun olan sürgünler çiçeklenmeyi teşvik etmek için kısaltılır.

Minyatür (Saksı) Güllerinin Budanması: Çok az bir budamaya gereksinim duyarlar. Şekli bozan, uzayan, sıkışıklık yaratan sürgünler alınır. Dipten gelen sürgünler uzunluğunun yarısından budanır. Çiçek geçtikten sonra yeni sürgünler oluşturacak göz üzerinden budanmalıdır.

Açan Çiçeklerin Alınması: Bahçe güllerinde yapılan önemli yanlışlardan birisi de açmış, geçmiş, solmuş çiçeklerin bitki üzerinde bırakılmasıdır. Bu şekilde uygulama, yeni çiçeklerin oluşumunu engellediği gibi bitkinin kuvvetinin de azalmasına neden olur. Bu nedenle açmış, solmaya başlayan çiçek, çiçek sapı alt kısmında iki adet beş parçalı yaprak bırakılarak kesilmelidir. Bu işlemde temel olarak yıl içinde yapılan bir budamadır.

Güllerden Çelik Alınması: Genellikle Aralık ayında alınan çeliklerin tutumu daha verimlidir. Yaz sezonuna geçildiğinde çelik alınan güllerin sulamasına çok dikkat edilmelidir. Çelikleri 1 yıl boyunca toprağından çıkartmamalı, yer değiştirilmemelidir.

Güllerin Gübrenmesi: Bitki gelişimi için gerekli olan temel elementleri içerisinde bulunduran mineral gübreler kullanılmalıdır. Bu elementler; Azot(N), Fosfor(P), Potasyum(K)'dur. Mineral gübreleri kullanırken, bitkilerinizi yakmamak için paket üzerinde tavsiye edilen doz kadar uygulama yapınız. Mineral gübreler dışında, çiftlik gübresi, kompost gibi organik gübreler de kullanılabilir. Organik gübrelerin kullanımında karşılaşılabilecek başlıca sorun ise, içerisinde ki N, P, K miktarının sabit ve dengeli olmamasıdır. Bu nedenle organik gübrelerin tek başına kullanılması tavsiye edilmez. Bunlar mineral gübrelerle desteklenmelidir. Azot; en iyi vejetatif gelişmeyi sağladığı gibi çiçeğin rengini de etkilemektedir. Fosfor; bitkide daha güçlü sap ya da gövde büyüklüğü ve daha erken çiçek oluşumu gibi birçok faydaları bitkide sağlamaktadır. Potasyum; bitkideki protein sentezinden bitki-su dengesinin ayarlanmasına kadar, bitki gelişimi için gerekli birçok fizyolojik gelişimde özellikle kök gelişiminde rol oynamaktadır.

Mineral Gübre Uygulaması zamanı: N-P-K (18-46-0): Mart veya Nisan ayında bir kez uygulanması uygundur. N-P-K(15-15-15): Mayıs-Eylül ayları arasında iki ayda bir uygulanması uygundur. Alternatif olarak birçok marka altında 6 aylık kontrollü gübreler satılmaktadır. Bu gübreler, dengeli salınım gerçekleştirip bitkinin ihtiyacı olan mineralleri alım yapmasını sağlar. Nisan-Mayis aylarında bir kere uygulanması yeterlidir. Yeni dikilen açık köklü fidana kesinlikle gübre uygulaması yapılmamalıdır. Organik gübreleri kökle kesinlikle direkt temas edecek şekilde kullanmayınız.

Kaynaklar: <http://www.dekorefikirler.blogcu.com> / www.evbilgi.com / www.agaclar.net / verem.blogcu.com

B. MEVSİM BAHÇESİ / BİTKİLERİ

1. Açık Tohumlu Bitkiler Bahçesi

Çoğunlukla ağaç ya da ağaççık, seyrek de olsa çalı biçiminde olan bitkilerin bulunduğu bahçedir. Çok yıllık bitkilerdir. Otsu formu yoktur. Tomurcuklar bazı türleri reçineli, bazılarında ise reçinesizdir. Çoğu iğne yapraklıdır. Ormanları oluşturan ağaçların başında iğne yapraklılar gelir. Lâdin, çam, köknar, ardıç ağaçları açık tohumlu bitkilere örnek verilebilir.

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Botanik Bahçesi 10 özel tasarım bahçesiyle dört mevsim ziyaretçilerini ağırlamaktadır. Kış mevsiminde bitkilerin uyku haline geçmesi ile bahçemizde yeşil örtü görüntüsü azalsa da her mevsim yeşil görüntüsüyle 'Açık Tohumlu Bitkiler Bahçesi' kış mevsiminde de yemyeşil görüntüsüyle dikkatleri üzerine çeker. Bu bahçemizde halk dili ile bilinen çam türleri mevcuttur. Yaprakları çoğunlukla iğnemsî, nadiren pulsu ya da şeritsi şeklindedir. Genel olarak kuraklığa dayanıklı ve uzun ömürlüdürler. Bu bahçede bulunan bitkilere açık tohumlular denilmesinin nedeni, tohumun bir yapıyla kapanmamış olarak açıkta bulunmasıdır.

Peyzajda çoğunlukla kullanılan ve diğer çamlara göre farklı rengiyle dikkatleri üzerine çeken mavi ladinler, ters sedirler, lübnan sedirleri, atlas sedirleri, göknarlar, ibreleri yere doğru sarkık görüntüsünden dolayı ağlayan çam olarak adlandırılan farklı bir çam türü, kırmızı küçük çiçekleriyle dikkatleri üzerine çeken güzel bir çit bitkisi alternatifi oluşturan gravillalar bu bahçemizde yer alır.

Göknar

Kaynaklar: <http://cicek-bahcesi.blogspot.com.tr/2008/11/ack-tohumlu-bitkiler.html>
file:///C:/Users/dell1/Downloads/yardimci-kaynak-1-acik-tohumlu-bitkiler.pdf

1.1. Picea (Ladin)

Kuzey yarım küreden, soğuk bölgelere kadar yayılım alanı gösterir. 40 türü vardır. Yaz, kış yeşil, düzgün piramidal formu ağaçlardır. Dallar gövdeye düzenli ve çevrel dizilmiştir. Yaprakları iğne şeklinde dört köşe veya basık formudur. Yapraklar dökülünce sürgünde çıkıntılar kalır. İğne yapraklar çok seneler ağaçta kalır. Çiçekleri tek evcikli ve bir yıl önceki sürgün üzerinde bulunur. Kozalakları yana veya aşağı yönelmiş, yuvarlak veya silindirik şeklindedir. Olgunlaşmadan önce yeşil veya koyu kırmızı, olgunlaşınca kahverengidir. Kozalaklar birinci yıl olgunlaşır.

Üretimi; Üretimleri tohum, çelik ve aşı ile olmaktadır.

Ekolojik İstekleri; Değişik formlarına göre gölge veya ışıktaki yetişebilir. Nispi nemi yüksek ve serin yerlerde iyi gelişir. Toprak isteklerince çok fakir ve kuru olmayan yerlerde yetişebilir. Kökleri yüzeyseldir. Bu nedenle kuvvetli rüzgârlardan ve kurak mevsimlerden zarar görürler.

Peyzajda Kullanımı; Bahçe tanziminde geniş piramit formu nedeniyle çok sık olarak kullanılır. Tek veya gruplar hâlinde geniş alanlarda kullanılır.

1.1.1. Picea pungens (Mavi Ladin)

Genel görünüm; çoğunlukla 30 m' ye iyi yetiştirme yerlerinde 50 m ye kadar boyolanabilen, dalları yatay yönde ilerleyen, kalın dallı bir ağaçtır. Serbest büyüdüğünde konik tepeli piramidal bir ağaçtır. Çoğaltılması tohum veya aşı ile yapılır.

Yaprak; iğne yapraklar 2-3 cm boyunda, dört köşeli, biraz kıvrık, uçları sivri ve batıcıdır. Yeşil, mavi-yeşil, gümüşü renklidir. Sürgünlerin her tarafına sıkı vaziyette fırça gibi dizilmişlerdir.

Gövde; kabuk önceleri ince, kül grisi veya kahverengigr, pullu, daha sonraları kabuk gri-esmer, kalın ve derin çatlaklıdır.

Meyve / tohum / kozalak; Erkek kozalaklar 8-10 cm uzunluğunda 3 cm çapındadır. Taze iken yeşilimsi olgunlaşınca saman sarısı rengindedir. Kozalak pulları kağıt gibi ince, kenarları dalgalı, uçları kertiklidir.

Sürgün; genç sürgünler kalın, çıplak, tomurcuklar konik yuvarlak, reçesiz, tomurcuk pullarının uçları geriye doğru kıvrıktır.

Morfolojik özellikleri; kabuk ince ve pulludur. Genç ağaçlarda taç konik, yaşlılarda silindirik. Sürgünler kalın, turuncu-kahverengi, genellikle pürüzsüzdür. İğne yapraklar 15-30 mm uzunlukta, kalın, soluk boz-yeşil veya parlak mavi, ucu sivridir ve altında tek bir stoma bandı yer alır. İğne yapraklar koparılnca kötü bir koku verir. Kozalaklar sarkık, ince uzun, silindirik, 6-11 cm uzunlukta, kapalıyken 2 cm genişliğinde, açıkken ise 4 cm genişliğindedir. İnce bükülebilen kozalak pulları 20-24 mm uzunluğunda kenarları dalgalıdır. Kırmızımsı menekşe renkli kozalaklar 5-7 ay sonunda olgunlaşır. Tohumlar siyah, 3-4 mm uzunluğunda, ince uzun, tohum kanadı 10-13 mm olup donuk kahverengidir.

Kaynaklar: <http://www.maviladin.gen.tr>

BOYUKSEHIR
GAZIANTEP

2. Erikçe Kayak Merkezi

Sanayisi, tarihi dokusu ve mozaikten mutfağa uzanan farklılıklardaki müzeleriyle turistlerin ilgi odağı haline gelen Gaziantep'in "sentetik kayak pisti" de açıldı. Sentetik çim kayağı merkezi, 7400 metrekare çim kayağı alanı üzerine kurulmuş olup 4 pistten oluşmaktadır. Pistlerden biri profesyoneller için 300 metreye yakın, diğeri 200 metre civarında, diğeri çocuklar için kızak, diğeri de kayak öğrenmek isteyenler için yapılan bir tesis. Toplam 300 kişinin aynı anda kayak yapabileceği ekipmana ve tesise sahibiz. Yakın çevre halkı ve Gaziantep'li hafta sonları Erciyes'e kaymaya gidiyorlardı. Artık gitmelerine gerek kalmadı.

3. YENİLENEBİLİR SENTETİK BUZ PİSTİ

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi başta geleceğimiz olan çocukların, gençlerimizin, toplumun her kesiminin sağlıklı ortamlarda spor yapmasını hedeflemektedir. Bu doğrultuda çocuklarımızın ve gençlerimizin kötü alışkanlıklardan uzak durması, sağlıklı yaşamın büyümesini keşfetmesine yardımcı olmak ve spor etkinliklerinde alternatif oluşturmak amacıyla 2008 yılında sentetik buz pistini açmıştır. Uzman eğitimcilerimiz rehberliğinde ücretsiz olarak verilen eğitimlerimiz haftanın her günü saat 09:00-16:30 saatlerinde devam etmektedir. Paten sporu koşu, yüzme gibi döngüsel sporlar sınıfında yer alan, metabolizmayı güçlendiren, insan psikolojisinde olumlu etkiler yaratan ayrıca bireylerin eğlenceli zaman geçirmesini sağlayan bir spor dalıdır.

Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Daire başkanlığına bağlı olarak hizmet veren sentetik buz pistinden bütün çocukların faydalanabilmesi ve bu spor dalının şehrimizde yaygınlaşabilmesi için harekete geçen belediyemiz, 2015-2016 eğitim yılında Milli Eğitim Müdürlüğü ile "Haydi Çocuklar Patene" projesini hayata geçirmiştir.

Proje, kırsal kesimlerdeki bölgelerde yaşayan çocuklar başta olmak üzere paten sporuna meraklı çocuklar ve gençleri kapsamaktadır. Hazırlanan ve uygulanmaya başlayan projede bu dönem 4000 çocuk ve gencimize ulaşılmıştır.

C. ETKİNLİK / HABERLER

1. Kışlık Çiçek Dikimleri

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ FARKLI TASARIM VE ÇİÇEKLERLE GAZİANTEP'E İMZASINI ATIYOR.

Gaziantep'i tüm ilçeleri ile beraber Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Daire Başkanlığı olarak peyzaj çalışmalarımız ile bahara hazırlıyoruz.

Bu kapsamda mevsimlik çiçek ve çiçek soğanları şehir girişleri başta olmak üzere parklar, refüjler ve kavşaklarda dikildi. Mevsimlik çiçeklerle kış mevsiminde renklenen Gaziantep, çeşitli soğanlı bitkiler ile renk cümbüşü oluşturarak bahar ayında görsel şölen oluşturmanın ilk adımları tamamlandı.

Peyzaj çalışmalarında kullanılan mevsimlik çiçek ve bitki soğanları haricinde su tasarrufu sağlamak amaçlı kuru peyzaj materyalleri de kullanıldı. Bunlar; mozaikler, renkli ağaç kabukları, dolamit taşı, çakıl taşı, kiremit irmiği ve çalı türü bitkiler (bodur ateş çalısı, bodur zakkum, berberis v.b.)dir.

BÜYÜKŞEHİR
GAZİANTEP

Tüm bu çalışmaları yürütürken mevsimlik çiçeklerle kuru peyzajın birlikte kullanılması ayrıca malzemelerle yapıldı. Bu örnek farklı tasarım ve farklı modellemeler getirmiştir. Bazı kavşaklarda özellikle Yeşilova-Perilikaya ve Sadabat Parkı şev alanlarında uygulanan tasarımlar halkın beğenisine sunulmuştur. Yatayda yaptığımız peyzaj çalışmalarımızın yanı sıra dikeyde ve üç boyutlu çiçeklik alanlarımızda mevcuttur. Planlanan modellerin hayata geçirilmesinde demir konstrüksiyonlara şekil vermişlerdir. Bu şekiller özel torf ve jütler kullanılarak kaplanmış ve mevsimlik çiçeklerle bezenmiştir. Bu güne kadar çeşitli figürler ortaya konmuştur. Bunlar; arı, kelebek, at, geyik, küpler, dünya, nar, uçak ve yolcuları gibi çalışmalardır. Sunulan bu çalışmaların dikimden sonra tüm bakımları yapılmaktadır.

Umarız; bütün bu çalışmalar doğanın yeşilliği ile birleşen renk renk çiçekler ile Gaziantep'in en güzel halini sizlere yaşatacaktır.

2. Kent Estetiği ve Kentsel Tasarım Şube Müdürlüğü Sanat Atölye

Vizyonumuz; Tarihte bir çok medeniyetlere ev sahipliği yapmış olan Gazi şehrimizin tüm dünyaya tarihsel ve kültürel zenginliğini anlatmak ve bunun yanı sıra daha estetik bir kent haline getirmektir.

Atölyemizin Kuruluş Amacı; Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Bünyesinde Kentimizin içerisinde bulunan Park Bahçe, Yeşil alanlar, köprü, yol vs. muhtelif alanlarda kentin coğrafi ve fiziki koşulları göz önünde bulundurularak dokusuna uygun olarak kentin estetik sanatsal zenginliğini artırmaktır. Faaliyetlerimiz; 2012 yılından buyana atölyemizde kent genelinde var olan heykel, rölyef, büst, seramik, mask ve kent mobilyalarının sanatsal çalışmaların bakımını yaparak Kentimizin tarihini yansıtacak ve aynı zamanda modern tasarımlar ve projeler ile yeni heykel, sanatsal çalışmalar (Rölyef, seramik vs.) yaparak kenti daha modernleştirip estetik hale getirmektir.

Atölyemizde 2 heykeltıraş, 1 seramik ve cam sanatçısı, 1 teknik eğitmen, 1 cnc makine operatörü ve 17 yardımcı personel çalışmaktadır.

Teknik personel ve sanatçılarımızın iş birliği ve takım ruhu çerçevesinde yapmış olduğu sanatsal çalışmaları Kentimizin Muhtelif noktalarında sergilenmektedir. personel arkadaşlarımızın atölye içi faaliyetlerde ise taşıyıcı ve alt yapısını oluşturmak (çelik konstrüksiyon), projesi onaylanmış çalışmaların çamur (kil) modellemesi aşaması, bitmiş heykelin kalıbının alınması, dökümünün yapılması, boyanması vs. teknik işlerde teknik personel arkadaşlarımız faaliyet gösterirler. Aynı zamanda köprü ve kavşak vs. yerlerde kentin estetik görünüşünü bozan duvar yazıları, afiş vs. görüntü kirliliği oluşturan yerlerde boya ve tadilat işlerini üstlenir.

3. Botanik Bahçesi'nden Büyük Eğitim Hamlesi

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Daire Başkanlığı'na bağlı bulunan Botanik Bahçesi, bölgede ilk botanik bahçesi olma özelliğini korurken yürüttüğü eğitim çalışmalarına ağırlık vererek eğitimde büyük bir hamle yaptı.

Eğitim çalışmaları farklı dönemlerde farklı gruplara düzenlenerek, her yaş ve meslekten bireyleri, bitki konusunda bilgilendirme, doğa sevgisi aşılama, doğa bilinci oluşturma ve ekolojik sistemin önemini vurgulama üzerine gerçekleştirildi. Bu gerçekleşen projeler;

"Botanik dünyasına yolculuk" adlı proje, okul öncesi-ilk-orta-lise çağındaki çocuklara bitki dünyasının tanıtılması, fen bilimlerine olan ilginin artırılması ve okul dışı öğrenme ortamında araştırarak, doğadaki ekolojik sistemin tanıtılması amacıyla İl Millî Eğitim Müdürlüğü ile işbirliği sonucu bir çok okulla düzenlenmiş olup, 2014-2015 döneminde **10.000** öğrenciye, 2015-2016 eğitim döneminde **30.000** öğrenciye ulaşılması planlanmıştır.

"Bağımsız Doğa" çok genç yaşta madde bağımlısı olan gençlerimizle birebir doğa eğitim desteğiyle meslek sahibi

yaparak topluma geri kazandırma amaçlanmıştır .Oya Bahadır Yüksel Gençlik Merkezi, İŞKUR ve Şehitkâmil Halk Eğitim Merkezi ile ortaklaşa yapılan bahçıvanlık meslek edindirme kursu ile **25** gencimize sertifika verilmiştir. Bu yıl ise Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğüne bağlı çocuk destek birimindeki koruma altına alınan 30 çocuğa bu kursumuz verilecektir.

"Engelsiz Doğa" adlı proje, Otistik ve hafif düzeyde zihinsel engelli öğrencilerin toprakla rehabilite edilmeleri, sorumluluk duygularının geliştirilmesi, çocukların başarı duyguları kazanmalarına katkı sağlamak amacıyla planlanmış, 2014-2015 eğitim yılında Gaziantep Özel Eğitim ve İş Uygulama Okulu'ndan **120** öğrenciyle pilot çalışma olarak uygulanarak, çalışmaların sürdürülebilirliği açısından okullarda doğa sınıfı kurulmuştur. 2015-2016 eğitim döneminde Gaziantep Özel Eğitim ve İş Uygulama Okulu, Şehit Şahinbey Eğitim Uygulama Okulu, Lütfiye Şireci Eğitim Uygulama Okulu, Cennet Süzer Eğitim Uygulama Okulu ve Abdülkadir Konukoğlu İş Okulları ile proje devam edecek olup, **520** öğrenciye ulaşılması planlanmıştır.

"Sessiz Doğa" özel eğitime ihtiyacı olan çocuğumuzu doğayla buluşturmak amacıyla yola çıktığımız projede işitme engelli çocukların üç boyutlu çalışmalara olan yetenekleri göz önünde bulundurularak Ali Süzer İşitme Engelli İlköğretim ile geçen yıl 130 bu yıl ise lise bölümü ile birlikte **200** öğrenciyle doğa temalı çalışmalar yapıldı ve yapılmaya devam ediyor.

"Sessiz Mercem" işitme engelli özel çocuklarla yapılan doğa fotoğrafçılığı projesinde gönüllü olarak Görsel Sanatlar Galerisinin desteği alınarak İlk Gizem Rehabilitasyon Merkezi'ndeki **15** çocuğa fotoğrafçılık hakkında temel bilgiler verilerek doğal alanlarda çekimler yaptırılmıştır.

“Doğanın Sesi” projesi ham maddesi bitki olan işlenmemiş veya az işlenmiş müzik malzemelerinin kullanıldığı koro insanlarla doğanın iç içe ayrılmaz bir bütün olduğunu, korunması gerektiğini ve saygı duyulmasını anlatır. Doğanın sesi korosu milli eğitim müdürlüğü ve Şehitkamil Halk eğitim merkeziyle ile işbirliği yapılarak geçen yıl 30, bu yıl ise **60** öğrenciyle çalışmalarına devam etmektedir.

“Hisseden Doğa” görme engelli özel öğrencilerimizin doğayı dokunarak, koklayarak, tadarak, duyarak, doğayı hissederek doğa sevgisi aşılanarak okul dışı öğrenme ortamında bunu geliştirmek amacıyla uygulamalı bir eğitim öğretim projesidir. GAP Görme Engelliler Okulu ile geçen yıl **10** öğrenci ile başlayan bu proje bu yıl **90** öğrenciye ulaşılacaktır.

“Tuvalerde Botanik” projesi bitki biliminin ve resim sanatının birleştiği özel bir çalışmadır. Bu çalışma ilk olarak Temmuz ayı içerisinde **20** öğrenciyle başlamıştır. Doğa temalı bu kurs bu eğitim döneminde toplam **60** kişiyle bitki ressamlığı çalışmaları ile devam edecektir.

Tuvalerde Botanik

Engelsiz Doğa

“Doğa da Ders” Ortaokul Lise düzeyindeki öğrencilerimizin Biyoloji ve Fen Bilimleri derslerinde doğa bilimi hakkında teorik olarak öğrenmiş oldukları bilgileri uygulamalı olarak deneyimleme imkanı sunan bir eğitim programıdır. Doğada ders projesiyle 2015-2016 eğitim döneminde Milli Eğitim Müdürlüğünün desteği ile 2000 öğrenciye ulaşmak için çalışmalara başlandı.

“Ekolojik Okur Yazarlık” Milli Eğitim Müdürlüğü ve Tema Vakfı işbirliği ile hazırlanan 600 öğretmenimize Ekolojik Okur Yazarlık konusunda verilen farkındalık eğitimlerine bizde katkıda bulunduk. Öğretmenlerimize Botanik Bahçemizi gezdirerek Ekoloji Dersliğimizi eğitim aracı olarak nasıl kullanabileceklerini uygulamalı olarak tanıttık.

Sessiz Doğa

4. 'Yeşeren Gaziantep' Ağaçlandırma Kampanyası

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Daire Başkanlığı olarak Bağlarbaşı bölgesinde toplam 644.264 m², Akbulut bölgesinde 131.198,91 m², Çevreli bölgesinde 123.658,83 m², Kaleboynu bölgesinde 111.488 m² olarak toplam 1.010.610 m² lik ağaçlandırma alanımız bulunmaktadır. Alanlarımızı 'Yeşeren Gaziantep' projesiyle hayata geçireceğiz. Daha yeşil bir Gaziantep için sorumluluk alanlarımız dahilinde de fidan eksiklerinin dikimine devam edilecektir. Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Daire Başkanlığı'nın hazırlamış olduğu 'Yeşeren Gaziantep' projesinde, TEMA ve Orman Müdürlüğü'nün destekleri de alınarak 7'den 77'ye tüm Gaziantep halkının katılımıyla gerçekleştirilecek çalışmalar devam etmektedir.

Ağaçlandırma Eylem Planını gerçekleştirirken Orman Bölge Müdürlüğü ve TEMA ile işbirliği içerisinde olunup, çeşitli protokoller yapılmıştır. Gaziantep bölgesindeki tüm ağaçlandırılacak yeni alanlar belirlenmiştir. Bununla ilgili Belediye Başkanımız Sayın Fatma Şahin' in bakanlıklar düzeyinde ilgili kurumlarla işbirliği üzerine çalışmaları devam etmektedir.

Ağaçlandırma alanlarına Antep'te doğal olarak yetişen meşe, alıç, çitlembik ayrıca bölge iklim tipine uygun olan kızılçam, fıstık çamı, kara selvi, dut ve badem dikilmektedir. Ormanların bir şehre yapılacak en önemli yatırım olduğunu düşünen ve bu doğrultuda çalışmalarına ağırlık veren Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Daire Başkanlığı yetkilileri, yaptıkları çalışmalarda çevreye karşı duyarlı bir belediyeçilik anlayışını benimsediklerini dile getirdiler.

Bu kapsamda 'Yeşeren Gaziantep' projesini desteklemek amacıyla 'ağaç yaşken eğilir' sözünden yola çıkarak çocuklar ile ağaçlandırmayı hedef alan "Okullar Yeşeriyor" projesi planlanmıştır. Bu projede öğrenciler, Gaziantep Büyükşehir Belediyesinin temin ettiği fidanlar ile ihtiyacı olan kendi okul bahçelerine ağaç dikmektedir. Bu sebeple bahçeye dikilen ağaçların öğrenciler tarafından sahiplenmesi ve korunması sağlanacaktır. Dikilen fidanların büyümesine ve canlılığını sürdürmesine bağlı olarak, öğrencilerin çevreye olan sorumluluk duygularının geliştirilmesi sağlanacaktır. Yapılan bu çalışma ile 300 okul bahçesine kendi öğrencileri tarafından 4000 fidan dikilmiş olup bu alanda yapılan çalışma geliştirilerek devam edecek ihtiyacı olan tüm okullar yeşille buluşturulacaktır. Gaziantep Büyükşehir Belediyesi olarak kentteki mevcut yeşil alanların korunması, yeşil alanların artırılması, çevre sorunlarının çözümü ve yaşanabilir sürdürülebilir çevre bilincinin aşılması hedefiyle yapmış olduğu ağaçlandırma çalışmalarının bir diğeri 'Liseli Gençler Yeşili Destekliyor' adlı proje Park Bahçe ve Yeşil Alanlar - Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlıklarının İl Millî Eğitim Müdürlüğü işbirliği ile Şahinbey ve Şehitkamil ilçelerinde seçilen 100 okuldaki lise öğrencilerinin katılımıyla 2015-2016 eğitim döneminde lise öğrencilerimiz tarafından toplam 10.000 fidan dikimi yapılmıştır. Bu kapsamda eğitim ve uygulama çalışmaları devam edecektir.

Görkemli Yalnızlık

“Yeşeren Gaziantep” isimli proje kapsamında, Kaleboynu mahallesine geldik ve mevcut ağaçlandırma yapılacak mera vasıflı arazide incelemelerde bulunduk. Ağaçlandırma çalışmasında dikim yapılacak türlerin tespit edilmesi için çevrede gözlem yaptık.

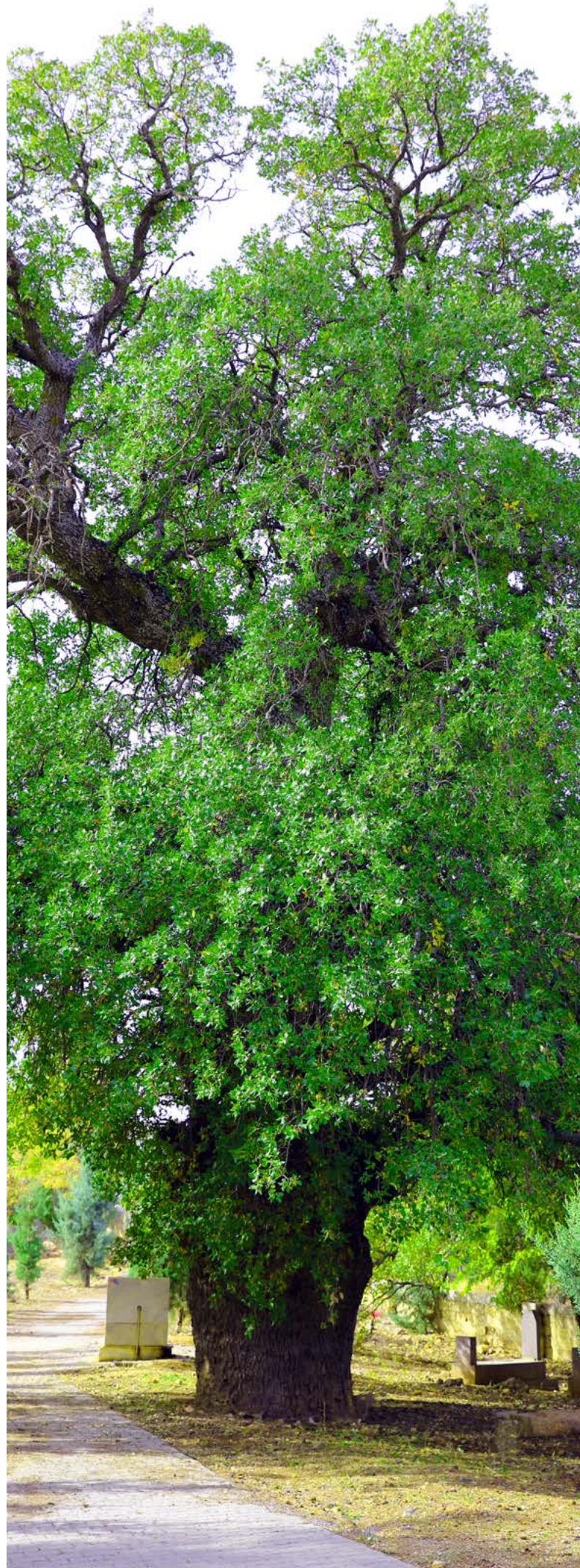
Baskı altında, neredeyse yok olmaya yüz tutmuş alıç kalıntıları ve badem ağaçlarının varlığını tespit ettik. 201 no’lu parsel içerisinde 70 yaşlarında olduğu tahmin edilen meşe ağacının varlığı ekibimizi heyecanlandırmaya yetmişti. Ekibimize refakat eden yöre sakini, heyecanımızı görünce bize bir sürpriz yaptı ve mezarlık içerisinde daha büyük bir meşe ağacının varlığından bahsetti. Birlikte bahse konu yere gittik. Mezarlığa girdiğimiz yerde, çok güzel gelişim gösteren iki adet Fıstık Çamının yanından geçtikten sonra sevinç, şaşkınlık ve hayranlık hislerimizin birbirine karıştığı muhteşem bir manzara ile karşılaştık.

Mezarlık içerisinde, gövde çevresi 6,5 metreye varan Meşe Ağacının görkemli duruşu, bizleri adeta büyülemişti. Gövde genişliği ile dal miktarının orantısızlığı, dallarının zaman içerisinde kesildiğini ve gövde içerisindeki gözle görülen açıklığı ile de bakımsızlığını anlatıyordu. Bu Görkemli Meşe Ağacının, ANIT AĞAÇ olarak tescili ve bakımının yapılması fikri kabul gördü ve gerekli girişimde bulunmak veya eğer böyle bir girişim var ise sürecin hızlandırılarak neticelendirilmesine karar verildi.

Burada dikilecek ağaç deseninin; Meşe ve Fıstık Çamından oluşturulması fikri benimsendi. Ancak oradan öylece ayrılıp gitmek mümkün olmadı. Bu Görkemli Meşe ağacını daha yakından ve derinden tanıma hissi içimizi yakıyordu. Onu dinlemek ve mazisi hakkında bilgi edinmek, isteklerini ve ihtiyaçlarını karşılamak mümkün olabilir miydi?!

Yaklaştık... Gönül kulağımızı onun ruhuna ayarlayarak dinlemek istedik. Hafif esen rüzgarın, Görkemli Meşe ağacının dallarını yalayarak geçişinin ve üzerinde öten kuş seslerinin vokal yaptığı huzurlu bir ortam... Sanki bizimle konuşuyordu ve şöyle diyordu:

“Beni tanıdınız. Ben bir ulu Meşe Ağacıyım. Güneşi severim. Gölgeden hoşlanmam. Köklerimi alabildiğine salacağım derin toprakları severim. Ortalama ömrüm 500 yıldır.

Kayıngiller ailesine mensup Quercus cinsinden 400 kadar türüm vardır. Aslen orman ağacıyım. Genellikle karışık ormanlarda bulunurum. Rüzgara dayanıklıyım. İstenmesi halinde Park ve Bahçelerde kitle ağacı olarak da kullanılabilirim.

Benden oluşan ormanlar oldukça ilginç özelliklere sahiptir. Benden oluşan orman alanları, kışın ılık ve yazın serin olur. İklim dengelemede sahip olduğum bu özellik; çevre felaketlerinin önlenmesinde kullanılabilir. Özellikle; ülkemizin yarı çorak bölgelerinde kolayca yetişebilecek bir ağacıyım.

Mart-Nisan aylarında çiçek açar, Ekim ayında Palamut isimli meyve veririm. Palamutların biçimi silindirdir ve kadeh şeklinde bir yapı içinden çıkarlar. İçinde “pelit” adı verilen, dokusu kestaneye benzeyen tohumum vardır. Palamutum tanenli bir yemiştir ve özellikle boya sanayisinde kullanılır. Sert ve acı olan pelitlerim ise genellikle hayvan besini olarak değerlendirilir..

Palamutum, kemirgenler, ayılar ve geyik gibi çeşitli büyük memelilerle, sincap ve çeşitli kuşlar için yüksek proteinli gıda kaynağıdır.

Boya, mobilya, ev ve süs eşyaları yapımda sıklıkla kullanılırım. Dayanıklı olduğum için doğramalarda, gemi, köprü ve iskele yapımında insanlar benden faydalanırlar.

Yakacak ve kullanılacak odun olarak da değerlendirilen olduğu gibi, şarap fıçısı yapımında da kullanıldığım olmuştur.

Kabuklarımdan çay üretilir. Elde edilen bu çay, bağırsak ve mide rahatsızlıklarına iyi gelmektedir.

Kaba hatlarıyla kimliğimden bahsettim. Size hatıralarımdan da kısaca bahsetmek isterim. 400 yıla varan ömrümde nelere şahitlik ettim bir bilerseniz ?!

Çevremde kardeşlerim vardı. Hep böyle yalnız değildim ben. Zaman içerisinde sayamayacağım kadar nedenlerle azalıp yok oldular. Bulduğum yer, zaman içerisinde mezarlık oldu. Çok hüznümlere şahit oldum doğal olarak. Ancak; uzakta da olsa düşünülere, umutlara, sevinçlere ve aşklara da.

Kurtuluş savaşında, palamutumdan un ve ekmeke yapıldı. Kutsal vatanımın işgaline, ve kurtuluşuna şahit oldum. Yerleştiğim toprağın erozyonuna karşı yürüttüğüm savunma gibi vatanını koruyan yiğitlere şahitlik ettim.

Erdiğim bu yaşta, görkemli bir görünüşüm olduğu aşikar. Ancak, yalnızım... Çevremde kardeşlerimin olması bu yalnızlığımı son verecek.

Görkemli yapımın anıtlaştırılması, yaralarımın kapatılması güzel bir şey. Fakat özellikle yalnızlığımın giderileceğini duymak sevinçlerin en büyüğü.

Bugün bu amaçla buraya gelmiş olan sizlerin bilmesini isterim ki;

Benim için,

Yeni dikeceğiniz kardeşlerim için,

Kendiniz için ve gelecek nesiller için mutluluk ve gurur kaynağısınız.

Yüzyıllardır beklediğim sizlersiniz.

Beni yaşatacak ve Görkemli Yalnızlığımı Sona

Erdireceksiniz

İyi ki varsınız...”

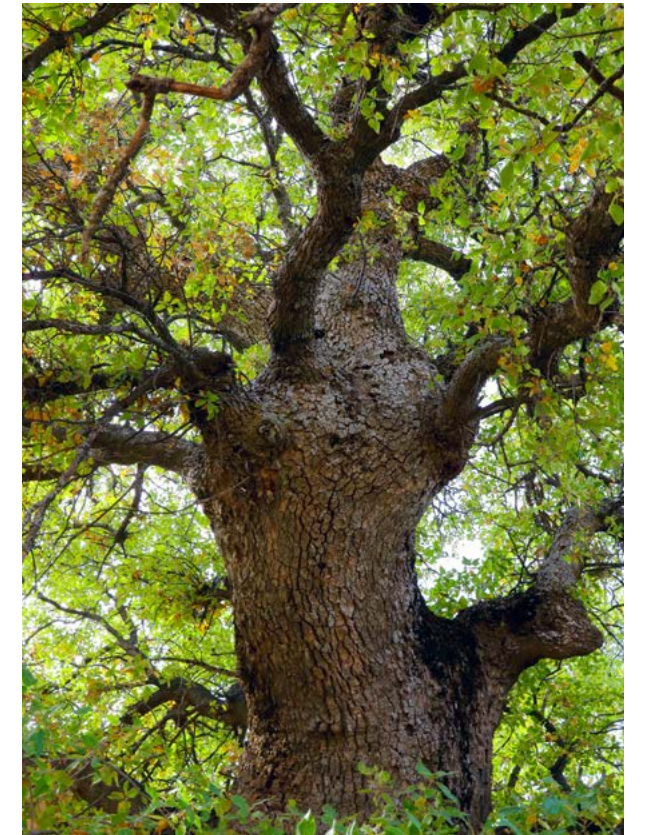
Gönül kulağımızla duyduklarımız bunlardı...

Ya da duyduğumuzu zannettiğimiz...

Her ne olursa olsun, bugün değilse bile gelecekte, sınırsız betonlaşmanın önüne geçmek ve gelecek nesillere yaşanabilir bir çevre bırakmak için, bu proje kapsamında ağaçlandırma çalışmalarımızı sürdüreceğiz.

İlk adım olarak da; bu muhteşem meşe ağacını yaşatacak ve çevresine dikeceğimiz yeni meşe fidanlarıyla “GÖRKEMLİ YALNIZLIĞINA” son vereceğiz...

Abdulkadir AKGÜN
Ziraat Yüksek Mühendisi

5. Uluslararası Üyelikler

5.1. WUP

Eski adı IFPRA (International Federation of Parks and Recreation Administration) 'Uluslar arası Park ve Rekreasyon Yönetim Federasyonu' olan ve yeni düzenlemeler ve değişiklikler ile WUP (World Urban Parks) olarak değiştirilen uluslar arası bu ağ, 134 ülke olmak üzere 742 üyeye sahiptir. 2013 yılından beri WUP' un üyesiyiz.

Bu federasyon sürdürülebilir ve yaşanabilir kentsel parklar oluşturmak için çalışmalar yapılmasında liderlik etmektedir. Dünya'da bulunan park örneklerini paylaşarak ve yeni bakış açıları oluşturarak, yeni fikirlerin üretilmesine yardımcı olmaktadır. Etkili rekreasyon alanlarının oluşturulurken dikkat edilmesi gereken kriterleri göz önünde bulundurularak çalışmalar düzenlenmektedir. Toplum sağlığı ve gelişimi için gerekli olan alanların oluşturulmasında çeşitli konferanslar düzenlenmektedir.

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, sorumluluğu dahilindeki bütün parkları 'parkgaziantep' adı altındaki web sitemiz aracılığıyla Dünya'ya tanıtmayı amaçlamaktadır. Ayrıca 100.Yıl Atatürk Kültür Parkı projesi kapsamında Gaziantep'in merkezinde 14 km uzunluğunda yer alan yeşil hattın şu ana kadar olan kısmının tanıtılması amaçlanmaktadır.

WUP tarafından her ay düzenlenen gazetede 'en iyi yeşil alanınızı anlatın' başlığı adı altında bir yazı yayınlandı. Gaziantep Büyükşehir Belediyesi 100.Yıl Atatürk Kültür Parkı'nı tanıtan bir poster hazırladı ve bu posterle 'en özellikli park' seçilerek gazetede yerini aldı. Aynı zamanda Gaziantep Büyükşehir Belediyesi WUP tarafından 2015 Mayıs ayında Portekiz'de düzenlenen Akıllı Park ve Bahçeler Konferansı'na, akıllı dizayn

kategorisinde 'Alleben Göleti Rekreasyon Alanı'nı tanıtan poster sunum hazırlayarak Türkiye'den tek katılımcı olarak ülkesini başarıyla temsil etti. 26-28 Eylül 2016 tarihlerinde ise Cape Town /Güney Afrika'da düzenlenen 2. Dünya Kentsel Parklar Kongresi'ne katılan Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, bölgede büyük bir öneme sahip olan 'Karkamış Taşkın Ovası Sulak Alan Yönetim Planı' projesini anlatan sözlü bir sunum yaptı.

5.2. BGCI

Dünya'da toplam 3134 adet botanik bahçesi bulunmaktadır. Botanik bahçeleri bir çatı altında toplanarak platform oluşturulmuştur. İngilizcesi 'Botanic Gardens Conservation International' (BGCI) olarak adlandırılan 'Uluslar arası Botanik Bahçeleri Koruma Birliği'dir. Bu birlik 1987'de kurulmuştur. 118 tane ülkeyi kapsamaktadır. Bu ülkelerden 622 adet, Türkiye'den ise toplam 5 adet botanik bahçesi bu platformda üye olarak yer almaktadır. Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Botanik Bahçesi de, Ocak 2013'den bu yana platformda üye olarak yer almaya başlamıştır.

Bu platform Dünyadaki Botanik Bahçelerinin faaliyetleri hakkında bize detaylı bilgiler ve yeni fikirler sunmaktadır. İletişim ağına katılmamızla düzenlenen araştırmalarda bahçemiz hakkında paylaşımlarda bulunmakta, bu doğrultuda Dünyadaki diğer Botanik Bahçeleri arasındaki durumumuzu ve çalışmalarımızın yakın doğrultuda ilerlediğini görebilmekteyiz. BGCI, belirli sürelerde yayınlanan makale ve yayınlarla bitki dünyasının tanıtımı, korunması v.b bilgilerle üyelerini bilgilendirmektedir. Düzenlediği kongrelerle botanik bahçeleri ile ilgili sunumlar yapılırken ülkelerarası iletişimin sağlanması, geliştirilmesi ve güçlenmesini hedef almaktadır. Üye olan her botanik bahçesi bitki koleksiyonlarını veri

tabanı oluşturarak web sitesinde paylaşmakta ve diğer botanik bahçeleriyle bitki dağılımları hakkında bilgiler edinebilmektedir. Ayrıca Botanik Bahçelerinin Botanik anabilim dalında uzmanlaşmış akademik kişilerin katılımlarıyla kongreler düzenlenip, web sitesinde bilgi paylaşımları yapılmaktadır (<http://www.bgci.org/>).

BGCI, her üç sene bir 'Botanik Bahçeleri' adı altında kongreler düzenlemektedir. 2013 yılında 5. si düzenlenen kongre 20-25 Ekim 2013 tarihinde Yeni Zelanda/Dunedin'de gerçekleştirilmiştir. Bu kongreye, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Botanik Bahçesi 'Botanik Bahçelerinin Yapılandırılması-Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Botanik Bahçesi Her Şehir İçin İyi Bir Model' başlıklı poster sunumla katılmış ve katılan 45 ülke arasında ülkesini başarıyla temsil etmiştir. 2014 yılında 3. sül düzenlenen 'Botanik Bahçelerinde Bilim Kongresi' 1-4 Nisan 2014 tarihinde İspanya'da gerçekleştirilmiştir. Bu kongreye, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Botanik Bahçesi 'Gaziantep Botanik Bahçesi Geofitleri' başlıklı poster sunumla katılmıştır. Yine 2014 yılında 18-22 Ekim tarihinde Çin'de düzenlenen '5. Asya Bölgeleri Botanik Bahçeleri İletişim Ağı Kongresi' ne Gaziantep Büyükşehir Belediyesi 'Gaziantep Botanik Bahçesinin Eğitim Değeri' başlıklı poster sunumla katılmıştır.

İspanya- 'Botanik Bahçelerinde Bilim Kongresi', Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Botanik Bahçesi Geofitleri'

Yeni Zelanda/Dunedin- 'Botanik Bahçelerinin Yapılandırılması-Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Botanik Bahçesi Her Şehir İçin İyi Bir Model'

Çin-5. Asya Bölgeleri Botanik Bahçeleri İletişim Ağı Kongresi', 'Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Botanik Bahçesinin Eğitim Değeri'

D. YAŞAM VE BİTKİ

1. Kış Bahçesi

Soğukların arttığı şu günlerde sıcak havaya olan özlem de artıyor. Artık, yaz boyunca evlerin bahçelerinde, teraslarında yapılan keyifli sohbetler terk edilip mevsimin kasvetine uyup iç odalara göç başladı. Ancak, kar, kış, yağmur, çamur demeden bu soğuk günleri yazdan kalma günlere çevirmek mümkün. Çözümü de çok basit. Bahçenizin en çok ışık alan köşesine yeşilliklerle dolu bir kış bahçesi yaptırmak. Bahçeli bir evde oturmayanlar için de bu güzelliğten yararlanma imkânı var. O da, teras ve balkonlarını kış bahçesi olacak şekilde çevirmek. Ayrıca cafe, restaurant tarzı alanlardada bahçelere monte edilen kış bahçesi ile daha fazla alandan faydalanmış olunur. Böylelikle yaz mevsimi tutkunlarına soğuk günlerde bile bitkilerle dolu bir ortam yaratılabilir. Kış bahçeleri alüminyumdan ahşaba kadar değişik malzeme seçenekleriyle ve etrafı sürgülü ve katlanabilir özelliğe sahip camlarla çevrili olan cam sistemleri ile yapılıyor. Tüm teknik şartlar karşılanarak dizayn edilmiş bir kış bahçesi, havalandırma, ısıtma ve gölgelendirme koşulları iyi oluşturulduğu takdirde dört mevsim sorunsuzca kullanılır. Daha çok ise bahçeli evlerde ve binaların teras katlarında tercih ediliyor. Kış bahçelerinin sağladığı en büyük avantaj doğal gün ışığından yararlanılabilmesi. Evlerinde kış bahçesi olan kişilere sorduğunuz zaman size ilk bahsedecekleri konu kış bahçesinin en büyük güzelliğinin gri, kapalı bir havada, kış bahçesinde oturmanın psikolojik olarak kişiyi rahatlattığı ve iç mekana göre kat kat daha aydınlık olduğu olacaktır. Kış günlerinde yaşanan bu olumsuzlukları ancak kış bahçelerimizin aydınlık ve rahatlatıcı ortamında yenebiliriz. Özel akşam yemeğinizi, geleneksel sabah kahvaltınızı veya misafirlerinizle içeceğiniz öğle çayını, Türk kahvesi içme keyfini niçin yılın her mevsiminde yaşamayasınız ? Binanıza hangi kış bahçesi dizaynını seçerseniz seçin, hangi cephede olursa olsun en doğru proje planlaması üretimi ve uygulaması ile gerçekleştirmeniz mümkün olacaktır.

Kaynaklar: <http://emlakkulisi.com/evlerinizin-terasa-da-balkonlarini-kis-bahcesine-cevirebilirsiniz/349276>
<http://www.evdose.com/tur/bahce/bah0085.html>
<http://www.kisbahcesi.org/kis-bahcesi-nedir/>

BUYUKSEHIR
GAZIANTEP

2. Hayvanları Unutmamalım

Kışın soğuk günlerde köpek ve kedi gibi sokak hayvanları ile kuşlar ve diğer yaban hayvanları yiyecek bulmada sıkıntı yaşar. Çetin kış şartları insanları olduğu kadar hayvanları da olumsuz etkiler. Kış mevsimi ile birlikte sokak hayvanlarının unutulmaması gerekir. Uzmanlar, soğuk günlerde hayvanların beslenmesinin daha önemli olduğunu, hayvanların aldıkları besin sayesinde vücut dirençlerini artırdığını ve zorlu kış şartlarıyla mücadele edebilmelerinin kolaylaştığını dile getiriyorlar. Bu nedenle herkesin duyarlı davranarak kış mevsiminde çöp konteynerlerinin kenarına, pencere önlerine, balkonlara veya çevreyi kirlilemeyecek şekilde dışarıda boş bir alana yiyecek bırakması gerektiğini hatırlatıyoruz.

3. Kış Yemekleri

Döğmeli Alaca Çorba

- 2 su bardağı döğme (aşurelik buğday)
- 5 adet orta boy kuru soğan
- 6 adet dolmalık kuru kırmızıbiber
- 1 yemek kaşığı domates salçası
- 2 yemek kaşığı kırmızı pul biber
- 1\2 su bardağı kurutulmuş tarhun
- 3 yemek kaşığı sadeyağ veya yarım çay bardağı zeytin yağ
- 1 tatlı kaşığı tuz

Gecedan ıslatılmış döğme tencereye alınır üzerine yaklaşık 5 bardak su konularak pişmeye bırakılır. Diğer tarafta soğanlar piyazlık şekilde doğranır. Dolmalık kırmızıbiberler kaynar suya ıslanır yumuşayınca iri şekilde doğranır. Bu arada yumuşayan döğmenin içerisine salça, soğan, doğranmış kırmızıbiberler ve tuz ilave edilerek soğanlar yumuşayınca kadar pişirilir. Diğer tarafta yağ tavaya alınır ve ısıtılır. Çok kızgın olmayan yağa kırmızı pul biber ve tarhun konularak çorbaya ilave edilir. Sıcak olarak servis edilir.

Kaynaklar: Bilgen Külekçi-GASMEK (Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Sanat Ve Meslek Eğitimi Kursları) eğitimcisi

Zeytinyağlı Kuru Dolma

- 25 adet kuru patlıcan
- 15 adet kuru biber
- 3 su bardağı pirinç
- 1,5 su bardağı zeytinyağı
- 2 adet kuru soğan
- 1 baş kuru sarımsak
- 1yemek kaşığı kuru nane
- 1 tatlı kaşığı karabiber
- 1 çay kaşığı limontuzu
- 1 yemek kaşığı domates salçası
- 1,5 yemek kaşığı biber salçası

Kuru patlıcan ve biberler kaynar suda yumuşayınca kadar haşlanır. Diğer tarafta soğan ve sarımsaklar ince kıyılır. Tencereye zeytinyağı alınır soğanlar ilave edilerek kavrulur. Kavrulan soğanların üzerine salçalar, kuru nane, karabiber, limon tuzu da ilave edilip hafif karıştırılır ve yıkanmış pirinçler ilave edilir. Tencereye 1 bardak kadar kaynar su ilave edilir birkaç kez daha karıştırılarak ocaktan alınır. Haşlanan kuru patlıcan ve biberler hazırlanan dolma içleri ile yarısına kadar olacak şekilde doldurulur. Tencereye dizilen dolmalar üzerine geçecek kadar su konur ve dolma taşı da konularak tuz ilave edilerek kaynaması beklenir. Kaynara çıktıktan sonra altı kısılarak 1 saat pişirilir. Pişmeye yakın biraz limon tuzu eklenir. Pişen dolmanın suyu süzülerek 10 dakika kadar dinlendirilip servis edilir.

4. Bitki Çayları

Ihlamur Çayı

Ihlamur çiçeği yatıştırıcı, idrar verici, göğüs yumuşatıcı ve balgam söktürücü ve gıcık giderici olarak çay halinde kullanılır. Ihlamur çiçeği banyosunun da yatıştırıcı bir özelliği vardır. Balla karıştırılıp içilirse mide ülserine faydalıdır. Kan dolaşımını düzenler. Öksürüklerde yumuşatıcı rahatlatıcı ve terletici etkilere sahiptir.

Karanfil Çayı

Zihin yorgunluğunu atmaya birebir...

8 adet karanfil

1 bardak su

Hazırlanışı: Bir bardak kaynamış suyun içerisine karanfilleri atın. Kısık ateşte 4 dakika daha kaynatıp demlenmeye bırakın. Demledikten sonra süzerek soğutmadan için.

Kaynaklar: <http://www.dogadangelenguzellik.com> www.endogalindan.com

EBE GÜMECE ÇAYI

Solunum sistemi tahrişleri ve iltihaplarında koruyucu olarak kullanılır. Üst solunum yolları enfeksiyonları bronşitte göğüs yumuşatıcı, balgam söktürücü ve öksürük kesici özelliğe sahiptir. Ağız mukozası hastalıkları, faranjit, bronşit, soğuk algınlığı astım ve gripte faydalıdır.

KEKİK (ZAHTER) ÇAYI

Bakterilere karşı etkili olduğu bilimsel yayınlarda belirtilmektedir. Balgam söktürücü olan zahter, kuru ve balgamlı öksürüklerde iyi bir rahatlatıcıdır. Solunum yolu rahatsızlıklarında, soğuk algınlığı şikayetlerinde çay olarak kullanıldığı gibi ağız ve boğaz mukozası rahatsızlıklarında çalkalayarak veya gargara olarak da kullanılabilir. İştah açıcı, hazmı kolaylaştırıcı olduğu bilinmektedir. Günde 3-5 defa içilebilir. Bir yaşından küçük çocuklarda, hamile ve süt veren kadınlarda kullanılması tavsiye edilmez.

